

ناحیه

کارت ۱

درس ۱

پرسش‌ها:

- ۱- میان اجزا و پدیده‌های هر مکان چه رابطه‌ای وجود دارد؟
- ۲- یکی از کارهای جغرافیدانان چیست؟
- ۳- مکان‌هایی که ویژگی‌های مشابه دارند را چه می‌نامند؟
- ۴- یکی از مفاهیم اصلی در دانش جغرافیا چیست؟
- ۵- ناحیه را تعریف کنید.
- ۶- از تعریف ناحیه چه نتایجی گرفته می‌شود؟

کارت ۱

درس ۱

ناحیه

پاسخها:

- ۱- نوعی پیوستگی و هماهنگی وجود دارد که آن را از سایر مکانها متفاوت می‌سازد.
- ۲- مطالعه شباهتها و تفاوت‌های مکانها
- ۳- ناحیه
- ۴- ناحیه
- ۵- ناحیه، بخشی از سطح زمین که ویژگی‌های جغرافیایی (طبیعی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و ...) خاص و همگون دارد؛ به‌طوری که با بخش‌های مجاور و پیرامون خود متفاوت است.
- ۶- ۱. ویژگی اصلی هر ناحیه، وحدت و همگونی نسبی عناصر طبیعی و انسانی در آن است. (وحدت‌یابی)
 ۲. هر ناحیه جغرافیایی به درجه‌ای از همگونی رسیده است که از سایر بخش‌های پیرامون خود متمایز می‌شود و با آنها تفاوت دارد.

ناحیه‌بندی

کارت ۲

درس ۱

پرسش‌ها:

- ۱- ناحیه‌بندی یعنی چه؟
- ۲- ناحیه‌بندی به چه منظوری صورت می‌گیرد؟
- ۳- جغرافی‌دان‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه چه می‌کنند؟
- ۴- ناحیه‌بندی چگونه کاری است و بر چه اساسی صورت می‌گیرد؟
- ۵- انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه به چه چیزی بستگی دارد؟
- ۶- معیارهای تعیین نواحی به چند دسته تقسیم می‌شوند؟
- ۷- چهار معیار از معیارهای طبیعی ناحیه‌بندی را نام ببرید.

ناحیه‌بندی

کارت ۲

درس ۱

پاسخ‌ها:

- ۱- تقسیم‌بندی یک محیط جغرافیایی بر اساس معیارهایی به واحدهای کوچک‌تر، به طوری که هر واحد با واحد مجاور تفاوت داشته باشد.
- ۲- به منظور شناخت بهتر و آسان‌تر و علمی کردن مطالعات و تحقیقات درباره‌ی مکان‌ها برای برنامه‌ریزی صحیح.
- ۳- یک یا چند معیار را در نظر می‌گیرند و با توجه به این معیارها حدود یا مرزهای ناحیه را روی نقشه رسم می‌کنند و نواحی مختلف را روی نقشه نمایش می‌دهند.
- ۴- جغرافیایی و بر اساس طرز تفکر یک جغرافی‌دان و شیوه‌ی کار او.
- ۵- هدف مورد مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان
- ۶- به دو دسته: عوامل طبیعی - عوامل انسانی
- ۷- ناهمواری‌ها، آب و هوا، پوشش گیاهی و خاک

ناحیه بندی

کارت ۳

درس ۱

پرسش‌ها:

- ۸- جغرافی‌دان‌ها بر چه اساسی ایران را به ۶ ناحیه بارشی تقسیم می‌کنند؟
- ۹- ۶ ناحیه بارشی ایران را نام ببرید.
- ۱۰- زیست بوم چیست؟
- ۱۱- چهار مورد از معیارهای انسانی ناحیه بندی را نام ببرید.
- ۱۲- چهار زبان رسمی مردم سوئیس را نام ببرید.
- ۱۳- نواحی صنعتی قاره‌ی اروپا بیشتر در کدام بخش‌های این قاره استقرار یافته‌اند؟

ناحیه بندی

کارت ۳

درس ۱

پاسخها:

- ۸- بر اساس ترکیب ویژگی‌های عمده بارش از قبیل میانگین بارندگی سالانه، توزیع فصلی بارش و بالاترین میزان بارش روزانه.
- ۹- خزر غربی- خزر شرقی - کردستان - آذربایجان و زاگرس - خراسان شمالی و ناحیه داخلی.
- ۱۰- نواحی طبیعی که هر یک به سبب پوشش گیاهی و زندگی جانوری خاصی که دارند از بقیه متمایز می‌شوند.
- ۱۱- دین، زبان، فرهنگ، نوع فعالیت‌های اقتصادی.
- ۱۲- آلمانی، فرانسه، ایتالیایی، رمانش
- ۱۳- غربی و شمالی

انسان و ناحیه

کارت ۴

درس ۲

پرسش‌ها:

- ۱- انسان‌ها چگونه نواحی را به وجود آورده‌اند؟
- ۲- دو مثال از تأثیر انسان بر روی شکل‌گیری نواحی بیان کنید.
- ۳- نواحی چگونه به فعالیت‌های انسان شکل می‌دهند؟
- ۴- دو مثال از تأثیر نواحی بر روی فعالیت‌های انسان ذکر کنید.
- ۵- نواحی با یکدیگر چه نوع رابطه‌ای دارند؟
- ۶- دو مورد مثال برای کنش متقابل نواحی با یکدیگر بیان کنید.

انسان و ناحیه

کارت ۴

درس ۲

پاسخ‌ها:

- ۱- با به کار بردن شیوه‌ها و ابزارهای متفاوتی که برای زندگی و بهره‌برداری از محیط طبیعی به کار می‌برند، نواحی مختلفی را به وجود می‌آورند یا نواحی طبیعی را تغییر می‌دهند.
- ۲- ایجار بازارهای شناور در بانکوک تایلند - ایجاد کارخانه‌های بزرگ و کوچک در محورهای ارتباطی شهر تهران.
- ۳- ویژگی‌های هر ناحیه‌ی طبیعی همواره زندگی مردم را تحت تأثیر قرار می‌دهد و هر ناحیه شرایط خاصی را به انسان ارائه می‌دهد.
- ۴- احداث تونل و پل برای عبور قطار در نواحی کوهستانی و برف‌گیر - صید ماهی در فیلیپین.
- ۵- هر ناحیه روی کره‌ی زمین با دیگر نواحی دارای مبادلات اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی و سیاسی است و نواحی بر روی یکدیگر تأثیر می‌گذارند به ویژه از نظر اقتصادی.
- ۶- موافقت‌نامه‌ی فرهنگی ایران و چین - افت قیمت غله بر کاهش ارزش زمین‌های کشاورزی.

انسان و ناحیه

کارت ۵

درس ۲

پرسش‌ها:

- ۷- نواحی چگونه تحت تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها هستند؟
- ۸- دو مورد از تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی بر روی نواحی مثالی بیاورید.
- ۹- آیا کنش متقابل و وابستگی نواحی در جهان امروز نسبت به گذشته شدت بیشتری یافته است؟ چرا؟
- ۱۰- تغییر در یک ناحیه‌ی طبیعی، مانند جنگل‌های آمازون چه تأثیری بر سایر نواحی دارد؟
- ۱۱- آیا احداث راه‌آهن در افغانستان و نپال دشوارتر است یا آلمان و فرانسه؟ چرا؟
- ۱۲- تصمیمات حکومتی چگونه موجب حفظ، تغییر یا تخریب نواحی طبیعی و انسانی می‌شود؟ برای هر یک مثالی بزنید.

انسان و ناحیه

کارت ۵

درس ۲

پاسخ‌ها:

- ۷- حکومت‌ها و تصمیم‌گیری‌های سیاسی به شدت بر نواحی تأثیر می‌گذارند و با تصمیمات یک دولت، یک ناحیه طبیعی یا انسانی حفظ، یا تغییر یا تخریب می‌شود.
- ۸- تصمیم دولت امارات متحده برای ایجاد جزایر مصنوعی در خلیج فارس - تصمیم دولت میانمار در برخورد با مسلمانان این کشور.
- ۹- بله، زیرا هم جمعیت افزایش یافته و هم نیازها زیاد شده است.
- ۱۰- موجب افزایش فرسایش و از طرف دیگر تغییرات اقلیمی می‌شود.
- ۱۱- در افغانستان و نپال زیرا از سرمایه و تکنولوژی پایینی برخوردارند.
- ۱۲- دولت‌ها با تصمیماتی که می‌گیرند موجب تخریب (قطع درختان جنگلی برای توسعه‌ی راه‌ها)، تغییر (ایجاد سد بر روی رودها) و حفظ (ایجاد موج‌شکن در سواحل دریا) نواحی طبیعی و انسانی می‌شوند.

کانون ناحیه مرزهای ناحیه

کارت ۶
درس ۲

پرسش‌ها:

- ۱- منظور از کانون یا مرکز ناحیه چیست؟
- ۲- با دور شدن از کانون ناحیه چه اتفاقی رخ می‌دهد؟
- ۳- ساوان ناحیه‌ی انتقالی بین چه نواحی می‌باشد؟
- ۴- با کم شدن بارندگی به سمت بیابان چه تغییراتی رخ می‌دهد؟
- ۵- چرا مراتع در حاشیه‌ی صحرا، به استپ‌های بیابانی تبدیل می‌شوند؟
- ۶- مرز ایالات متحده آمریکا و مکزیک ناحیه‌ی انتقالی چه زبان‌هایی است؟
- ۷- تعیین مرزهای دقیق نواحی چگونه کاری است؟
- ۸- مرز تعیین نواحی طبیعی آسان‌تر است یا نواحی انسانی؟ چرا؟
- ۹- مرزهای نواحی انسانی چگونه‌اند؟
- ۱۰- قلمرو و وسعت نواحی چگونه است؟ مثال بزنید.

کانون ناحیه مرزهای ناحیه

کارت ۶

درس ۲

پاسخ‌ها:

- ۱- قسمتی از هر ناحیه‌ی جغرافیایی که عوامل وحدت و همگونی در آن به بیش‌ترین میزان وجود دارد.
- ۲- به تدریج از ویژگی‌های آن ناحیه کاسته می‌شود تا سرانجام این عوامل ناپدید می‌گردند.
- ۳- بین جنگل‌های بارانی استوایی و صحرای بزرگ افریقا.
- ۴- علف‌های ساوان کوتاه‌تر و تنک‌تر شده و کم‌کم به مراتع مداری با علف‌زارهای کوتاه‌قد تبدیل می‌شود.
- ۵- به علت خشکی هوا.
- ۶- زبان انگلیسی و اسپانیایی.
- ۷- کار دشواری است.
- ۸- نواحی طبیعی، زیرا انسان با حرکت و مهاجرت دائماً مرزها را تغییر می‌دهد.
- ۹- قرار دادی و اغلب تقریبی.
- ۱۰- متفاوت است - گاه یک ناحیه، بخشی از یک روستا، یک شهر یا استان یا یک کشور است و گاه چند کشور و قاره را دربر می‌گیرد و مقیاس جهانی دارد.

کانون ناحیه مرزهای ناحیه

کارت ۷

درس ۲

پرسش‌ها:

- ۱۱- مرزهای نواحی ثابت‌اند یا متغیر؟ چرا؟
- ۱۲- استان‌های سیستان و بلوچستان و خراسان جنوبی و کرمان چگونه از هم جدا شده‌اند و کدام ناحیه‌ی طبیعی در این سه استان گسترده شده است؟
- ۱۳- کشور افغانستان و پاکستان چگونه از هم جدا می‌شوند و کدام ناحیه‌ی انسانی در هر کشور گسترده شده است؟
- ۱۴- آیا لزوماً مرزهای نواحی طبیعی و انسانی با مرزهای نواحی با مرزهای اداری و سیاسی منطبق هستند؟ توضیح دهید.
- ۱۵- مدیریت نواحی طبیعی و انسانی بر عهده‌ی چه کسانی است؟
- ۱۶- شهرها، استان‌ها و کشورها چرا نواحی سیاسی محسوب می‌شوند؟

کانون ناحیه مرزهای ناحیه

کارت ۷
درس ۲

پاسخها:

- ۱۱- متغیر، زیرا با فعالیت‌های انسانی یا در اثر عوامل طبیعی ممکن است ویژگی‌های خاص یک ناحیه از بین برود یا وسعت آن کم یا زیاد شود.
- ۱۲- به وسیله‌ی مرز قراردادی - بیابان.
- ۱۳- به وسیله‌ی مرز قراردادی - قوم پشتون.
- ۱۴- خیر، زیرا گاهی یک ناحیه‌ی آب و هوایی، زبانی یا قومی بین چند ایالت و استان و حتی چند کشور گسترده شده است.
- ۱۵- تحت مدیریت سازه‌های سیاسی و اداری
- ۱۶- زیرا تحت اداره و مدیریت یک نهاد قرار دارند.

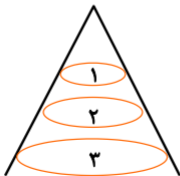

کانون ناحیه مرزهای ناحیه

کارت ۸
درس ۲

پرسش‌ها:

- ۱۷- نواحی سیاسی چگونه از نواحی مجاور متمایز می‌گردند؟
- ۱۸- آیا می‌توان قاره‌ها (مثلاً قاره‌ی آسیا یا قاره‌ی آفریقا) را یک ناحیه قلمداد کرد؟ چرا؟
- ۱۹- دو نمونه عدم انطباق مرزهای نواحی طبیعی یا انسانی با مرزهای اداری و سیاسی در ایران و جهان را نام ببرید.
- ۲۰- شماره‌های داده شده را در شکل نام‌گذاری کنید.

کانون ناحیه مرزهای ناحیه

کارت ۸
درس ۲

پاسخها:

۱۷- با مرزهای قراردادی

۱۸- خیر، زیرا از نظر ویژگی‌های طبیعی، اقتصادی، انسانی و فرهنگی مشابهت یکسانی ندارند.

۱۹- مثلاً نواحی بیابانی چندین استان ایران را در بر می‌گیرد و یا ناحیه‌ی کوهستانی هیمالیا چندین کشور مانند هند، پاکستان و نپال را در بر می‌گیرد.

۲۰- ۱- نواحی سیاسی ۲- نواحی انسانی ۳- نواحی طبیعی.

آب و هوا و ناحیه

کارت ۹
درس ۳

پرسش‌ها:

- ۱- منظور از هوا چیست؟ مثال بزنید.
- ۲- منظور از آب و هوا چیست؟ مثال بزنید.
- ۳- آب و هواشناسی بخشی از کدام شاخه از جغرافیاست؟
- ۴- محیط زندگی ما از چه بخش‌هایی تشکیل شده است؟
- ۵- یکی از ویژگی‌های مهم سیاره زمین که آن را از سایر سیاره‌ها جدا می‌کند چیست؟ چرا؟
- ۶- کدام گاز بیش‌ترین حجم هوا را تشکیل می‌دهد؟
- ۷- بیش‌ترین تغییرات آب و هوایی مربوط به کدام لایه‌ی هوا کره است؟
- ۸- میانگین دمای روزانه و ماهانه در یک مکان را چگونه بدست می‌آورند؟

آب و هوا و ناحیه

کارت ۹

درس ۳

پاسخ‌ها:

- ۱- هوا وضعیت گذرا و موقتی هوا کره (اتمسفر) در یک محل در زمانی کوتاه است مثلاً امروز هوا آفتابی یا ابری است.
- ۲- شرایط و وضعیت هوای یک ناحیه در مدت زمان نسبتاً طولانی مثلاً کشور اندونزی آب و هوای گرم و مرطوب دارد.
- ۳- جغرافیای طبیعی
- ۴- هوا کره (اتمسفر)، سنگ کره (لیتوسفر)، آب کره (هیدروسفر)، زیست کره (بیوسفر).
- ۵- وجود هوا کره که به واسطه‌ی آن زیست کره قادر به حیات است.
- ۶- نیتروژن با ۷۸ درصد حجم هوا.
- ۷- لایه‌ی تروپوسفر (ورد سپهر)
- ۸- با جمع کردن حداکثر و حداقل دمای روزانه و تقسیم آن بر دو میانگین دمای روزانه به دست می‌آید و اگر سی روز این میانگین‌ها را جمع کرده و بر عدد سی تقسیم کنیم میانگین ماهانه به دست می‌آید.

چرا نواحی مختلف آب و هوایی به وجود می‌آید؟

کارت ۱۰
درس ۳

پرسش‌ها:

- ۱- تأثیر نور خورشید در آب و هوا را بیان کنید.
- ۲- مایل بودن محور زمین در تابش اشعه‌ی خورشید چه تأثیری دارد؟
- ۳- پرتو خورشید در مدار ۶۰ درجه و مدار استوایی را با هم مقایسه کنید.
- ۴- مایل بودن محور زمین بر روی چه مداری است و چه تأثیری می‌گذارد؟

چرا نواحی مختلف آب و هوایی به وجود می‌آیند؟

کارت ۱۰
درس ۳

پاسخ‌ها:

- ۱- نور خورشید مهم‌ترین منبع انرژی برای زمین و عامل اصلی به وجود آمدن ویژگی‌های آب و هوایی در مناطق مختلف است و بر روی عناصر آب و هوایی چون دما، فشار، رطوبت و بارش تأثیر می‌گذارد.
- ۲- موجب می‌شود که اشعه‌ی خورشید به منطقه استوایی عمود و نزدیک به عمود بتابد و زاویه‌ی تابش به سمت قطب مایل و مایل‌تر شود.
- ۳- در مدار ۶۰ درجه پرتوهای خورشید به جهت مایل تابیدن، مساحتی دو برابر ناحیه‌ی استوایی را در بر می‌گیرند اما مقدار انرژی گرمایی دریافتی در واحد سطح این ناحیه تقریباً نصف منطقه‌ی استوایی است.
- ۴- بر مدار گردش انتقالی آن به دور خورشید که موجب می‌شود که طی حرکت وضعی و انتقالی، وسعت منطقه تاریک و روشن و طول روز و شب و فصول مختلف و در دو نیمکره‌ی شمالی و جنوبی متفاوت باشد.